

DIAGNOZA POTRZEB SZKOŁY PODSTAWOWEJ IM. M. KAJKI W GRABOWIE

Na potrzeby realizacji planowanego wsparcia w ramach Działania 6.3 –
Edukacja Ogólnokształcąca FEWIM 2021-2027

Spis treści

Zdefiniowanie celu i zakresu diagnozy	2
Zastosowana metoda i narzędzie badawcze	2
1. Informacje o Szkole Podstawowej im. M. Kajki w Grabowie	3
1.1 Charakterystyka uczniów Szkoły Podstawowej im. M. Kajki w Grabowie	3
1.2 Charakterystyka nauczycieli Szkoły Podstawowej w im. M. Kajki w Grabowie	4
1.3 Zasoby sprzętowe Szkoły Podstawowej im. M. Kajki w Grabowie	5
2. Edukacja włączająca – realizacja założeń w szkole.....	5
3. Potrzeby uczniów i nauczycieli ze Szkoły Podstawowej im. M. Kajki w Grabowie.....	7
3.1 Potrzeby nauczycieli ze Szkoły Podstawowej im. M. Kajki w Grabowie.....	7
3.2 Potrzeby uczniów ze Szkoły Podstawowej im. M. Kajki w Grabowie	8
4. Sytuacja problemowa w Szkole Podstawowej im. M. Kajki w Grabowie	9
4.1 Zapotrzebowanie na wsparcie wynikające z sytuacji problemowej Szkoły Podstawowej im. M. Kajki w Grabowie i zdiagnozowanych potrzeb uczniów i nauczycieli	10
4.2 Bariery związane z udziałem w projekcie wśród uczniów i nauczycieli.....	13
Podsumowanie	14

Zdefiniowanie celu i zakresu diagnozy

Celem diagnozy było określenie potrzeb dotyczących rodzaju i formy wsparcia dla uczniów i nauczycieli w kontekście planowanego do realizacji wsparcia w ramach Działania 6.3 – Edukacja Ogólnokształcąca FEWIM 2021-2027.

Diagnoza została przeprowadzona w oparciu o zapisy „Wytycznych dotyczących realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021–2027”.

Zebrane dane pozwoliły na zdiagnozowanie obszarów problemowych, określenie potrzeb uczniów i nauczycieli, a także opracowanie na tej podstawie działań wspierających Szkołę Podstawową im. M. Kajki w Grabowie.

Zastosowana metoda i narzędzie badawcze

Do diagnozy szkoły wykorzystano metodę ankietowania uzupełnioną o wywiad osobisty. Diagnoza potrzeb szkoły była przeprowadzana za pomocą elektronicznego kwestionariusza ankiety. Gruntowna i rzeczowa analiza uzyskanych wyników umożliwiła zaplanowanie konkretnego wsparcia dla szkoły (uczniów i nauczycieli).

Elektroniczny kwestionariusz ankiety zawierał dane ilościowe nt. uczniów, w tym z SPE i nauczycieli oraz informacje pozwalające dokładnie określić strukturę i charakterystykę badanej grupy. Dodatkowo część ankiety została poświęcona na badanie potrzeb uczniów w kontekście kształtowania kompetencji kluczowych (umiejętności podstawowych i przekrojowych) oraz potrzeb nauczycieli w zakresie wykorzystywania w pracy w szkole aktywnych metod nauczania z uwzględnieniem procesu grupowego, umiejętności kształtowania rozwoju u uczniów, rozbudzania ich pasji i zainteresowań oraz odkrywania ich potencjału. Ankieta badała również zakres potrzeb szkoły w kontekście pomocy i materiałów dydaktycznych wykorzystywanych na potrzeby prowadzenia zajęć z uczniami, kontekst realizacji założeń edukacji włączającej, a także bariery utrudniające udział w projekcie.

1. Informacje o Szkole Podstawowej im. M. Kajki w Grabowie

1.1 Charakterystyka uczniów Szkoły Podstawowej im. M. Kajki w Grabowie

W Szkole Podstawowej im. M. Kajki w Grabowie, zgodnie z danymi z czerwca 2024 r. kształci się 97 uczniów i uczennic (42 dziewczynki i 55 chłopców). Spośród wszystkich uczniów szkoły ok. 32% stanowią dzieci i młodzież o specjalnych potrzebach edukacyjnych i rozwojowych tj. 31 osób (10 uczennic i 21 uczniów). Z przeprowadzonej diagnozy wynika, że potrzeba objęcia uczniów w szkole wsparciem w ramach SPE wynika z:

- niepełnosprawności (7 osób)
- zaburzeń zachowania lub emocji (14 osób)
- specyficznych trudności w uczeniu się (10 osób)
- deficytów kompetencji i zaburzeń sprawności językowych (20 osób)
- choroby przewlekłej (4 osoby)
- niepowodzeń edukacyjnych (35 osób)
- zaniedbań środowiskowych związanych z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny, sposobem spędzania czasu wolnego i kontaktami środowiskowymi (10 osób)
- trudnościami adaptacyjnymi związanymi z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą (3 osoby).

W szkole prowadzonych jest 8 oddziałów klasowych. Największa liczba uczniów kształci się na poziomie klasy IV (1 oddział – 17 osób). Z kolei najmniejsza liczba młodzieży pobiera naukę w klasie VIII (1 oddział – 4 osoby).

Poniższa tabela prezentuje wyniki uczniów z egzaminu ósmoklasisty w 2022 i 2023 roku.

Tabela nr 1: Wyniki egzaminu ósmoklasistów w Szkole Podstawowej im. M. Kajki w Grabowie w latach 2022 i 2023

Rok szkolny	Język polski	matematyka	Język angielski	Język niemiecki
2021/2022	44,00	45,00	38,00	0,00
2022/2023	37,00	34,00	32,00	0,00

źródło: opracowanie własne

Uczniowie Szkoły Podstawowej im. M. Kajki w Grabowie w roku szkolnym 2021/2022 w ramach egzaminu kończącego II etap edukacji otrzymali najwyższe wyniki z matematyki (45%), z kolei najniższe

z języka angielskiego (38%). Wyniki egzaminu ósmoklasisty w roku 2023 były niższe względem poprzedniego roku ze wszystkich przedmiotów. W szkole nie przeprowadzono egzaminu z języka niemieckiego.

Z przeprowadzonej diagnozy wynika, że szacunkowo 18% rodziców uczniów Szkoły Podstawowej im. M. Kajki w Grabowie korzysta z pomocy społecznej. Wszyscy uczniowie pochodzą z obszarów wiejskich, z czego aż 48% codziennie dojeżdża do szkoły. W placówce kształcą się również uczniowie z niepełnosprawnościami intelektualnymi w stopniu lekkim oraz z niepełnosprawnością ruchową.

W ofercie placówki znajdują się zajęcia: koło szachowe, warsztaty z wykonywania świec, koło teatralne, zajęcia matematyczne. Jednocześnie przeprowadzona diagnoza wskazuje na niewystarczającą ilość różnorodnych tematycznie, dodatkowych zajęć pozalekcyjnych dla uczniów i potrzebę wsparcia dzieci i młodzieży o nowe formy, dopasowane do bieżących potrzeb.

1.2 Charakterystyka nauczycieli Szkoły Podstawowej w im. M. Kajki w Grabowie

W Szkole Podstawowej im. M. Kajki w Grabowie pracuje 22 nauczycieli (20 kobiet, 2 mężczyźni) - dane z czerwca 2024 roku. Kadra pedagogiczna reprezentuje nauczycieli młodych, tylko 4,5% pedagogów jest w wieku powyżej 50. roku życia (tj. 1 mężczyzna). W szkole aż 72% nauczycieli posiada bogate doświadczenie zawodowe i stopień awansu zawodowego na poziomie nauczyciela dyplomowanego (15 kobiet, 1 mężczyzna). W placówce pracuje 3 nauczycieli mianowanych (2 kobiety i 1 mężczyzna), a także 3 nauczycielki, które posiadają stopień awansu zawodowego na poziomie nauczyciela początkującego/stażysty. W Szkole Podstawowej im. M. Kajki w Grabowie nie pracują nauczyciele z niepełnosprawnością.

Szkoła zatrudnia 4 specjalistów (psycholog, pedagog szkolny, pedagog specjalny oraz logopeda) w zakresie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego uczniów. W placówce pracuje:

- 5 nauczycieli przedmiotów matematyczno-przyrodniczych (z wyłączeniem nauczycieli nauczania początkowego): 2 kobiety, 3 mężczyzn
- 3 nauczycieli nauczania początkowego (3 kobiety)
- 1 nauczyciel wychowania fizycznego (mężczyzna)
- 1 nauczyciel bibliotekarz (1 kobieta).

1.3 Zasoby sprzętowe Szkoły Podstawowej im. M. Kajki w Grabowie

Przeprowadzona diagnoza potrzeb szkoły wskazuje, że placówka nie dysponuje pracownikami przedmiotowymi: przyrodniczą i biologiczną. Szkoła dysponuje pracownikami:

- matematyczną, wyposażoną w przybory geometryczne, pomoce dydaktyczne (bryły, domina, plansze itp.), z czego stan techniczny wyposażenia określany jest jako średni
- chemiczną, wyposażoną w odczynniki, sprzęt laboratoryjny, z czego stan techniczny wyposażenia określany jest jako średni
- geograficzną, wyposażoną w mapy, globusy, z czego stan techniczny wyposażenia określany jest jako średni
- fizyczną, wyposażoną w sprzęt umożliwiający wykonywanie doświadczeń z prądu elektrycznego, zestaw do doświadczeń z dynamiki, z czego stan techniczny wyposażenia określany jest jako niski.

Na podstawie danych zawartych w elektronicznym kwestionariuszu ankiety stwierdza się, że szkoła nie prowadzi nauczania programowania i nie wykorzystuje metody STEAM w edukacji. Nie posiada robotów wykorzystywanych w nauczaniu metodą STEAM oraz ani też klocków konstrukcyjnych.

2. Edukacja włączająca – realizacja założeń w szkole

Szkoła Podstawowa im. M. Kajki w Grabowie realizuje założenia edukacji włączającej. Z przeprowadzonej diagnozy wynika, że placówka w ramach edukacji inkluzyjnej podejmuje działania mające na celu wspieranie uczniów o różnorodnych potrzebach poprzez:

- szkolenia dla nauczycieli
- prowadzenie wsparcia dla uczniów w postaci zajęć ze specjalistami typu psycholog, logopeda
- współpracę z rodzicami
- monitorowanie postępów uczniów
- elastyczność w ocenianiu

W ramach wsparcia oferowanego uczniom z niepełnosprawnością, szkoła prowadzi zajęcia rewalidacyjne, wyrównawcze, zajęcia korekcyjno – kompensacyjne oraz rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne.

Zgodnie z Rozporządzeniem MEN z dnia 9 sierpnia 2017 roku w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach

i placówkach, potrzeba objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną może wynikać w szczególności z:

- niepełnosprawności
- niedostosowania społecznego
- zagrożenia niedostosowaniem społecznym
- zaburzeń zachowania lub emocji
- ze szczególnych uzdolnień
- ze specyficznych trudności w uczeniu się
- deficytów kompetencji i zaburzeń sprawności językowych
- choroby przewlekłej
- sytuacji kryzysowych lub traumatycznych
- niepowodzeń edukacyjnych
- zaniedbań środowiskowych związanych z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny, sposobem spędzania czasu wolnego i kontaktami środowiskowymi
- trudności adaptacyjnych związanych z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą.

Na podstawie diagnozy określono, że uczniowie o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych uczący się w Szkole Podstawowej im. M. Kajki w Grabowie potrzebują przede wszystkim:

- materiałów dydaktycznych dostosowanych do swoich potrzeb (potrzeb uczniów ze SPEiR)
- indywidualnego podejścia w nauczaniu
- elastycznych metod oceniania
- organizacji zajęć pozalekcyjnych dostosowanych do różnych potrzeb (np. w formie zajęć rozwijających i wyrównawczych)
- wykwalifikowanej kadry, pod względem kształcenia uczniów z SPE
- dostępu do technologii wspierających naukę.

Specjaliści i nauczyciele ze Szkoły Podstawowej im. M. Kajki w Grabowie w ramach pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych i rozwojowych wykorzystują sprzęt typu tablice multimedialne, rzutniki z białymi tablicami oraz sprzęt komputerowy. Jednocześnie widoczna jest potrzeba zwiększenia ilości zajęć pozalekcyjnych dla uczniów uwzględniających ich różne potrzeby.

3. Potrzeby uczniów i nauczycieli ze Szkoły Podstawowej im. M. Kajki w Grabowie

Rozwój Szkoły Podstawowej im. M. Kajki w Grabowie wymaga uwzględnienia kilku kluczowych obszarów, które są niezbędne do zapewnienia wysokiej jakości edukacji oraz wsparcia wszechstronnego rozwoju uczniów. Przeprowadzona diagnoza potrzeb szkoły pozwoliła dostrzec obszary, których rozwój może wpłynąć na poprawę jakości kształcenia ogólnego w szkole:

- rozwijanie kompetencji kluczowych i umiejętności podstawowych, przekrojowych możliwych do wykorzystania w różnych dziedzinach życia u uczniów (zawodowych, prywatnych, różnych branżach)
- wykorzystanie sztucznej inteligencji IA
- podnoszenie kompetencji i/lub kwalifikacji nauczycieli w zakresie pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi
- doskonalenie rozwoju osobistego nauczycieli.

3.1 Potrzeby nauczycieli ze Szkoły Podstawowej im. M. Kajki w Grabowie

Dyrekcja Szkoły Podstawowej im. M. Kajki w Grabowie zauważa konieczność podnoszenia kompetencji kadry pedagogicznej, co może przyczynić się do poprawy jakości edukacji w szkole oraz korzystnie wpłynąć na rozwój uczniów. Rozwój w tych obszarach pozwoli szkole lepiej odpowiadać na potrzeby uczniów, rodziców i społeczności lokalnej, a także podnosić poziom nauczania i wychowania. W opinii dyrektora szkoły nauczyciele potrzebują rozwijania gotowości do wdrażania zmian i edukacji ustawicznej. Stałe podnoszenie własnych kwalifikacji wpisuje się w zawód nauczyciela, a otwartość we wdrażaniu zmian wpływa na efekty uczenia w szkole.

Z przeprowadzonej diagnozy szkoły wynika, że nauczyciele wykazują zainteresowanie rozwojem w ramach poniższych obszarów:

- stosowanie metod i form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych, umiejętności podstawowych i przekrojowych
- doskonalenie znajomości i umiejętności posługiwania się nowoczesnymi metodami i technikami pracy, w tym z wykorzystaniem ICT i AI
- przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu
- rozwijanie metod nauczania i uczenia się sprzyjających kształtowaniu postaw kreatywności i innowacyjności wśród uczniów

Przeprowadzona diagnoza podkreśla znaczenie problemu związanego z szeroko pojętą dyskryminacją oraz konieczność kształtowania postaw antydyskryminacyjnych w środowisku szkolnym. Uświadamianie kwestii równości, tolerancji wobec różnorodności i wzajemnego szacunku jest kluczowe dla budowania relacji międzyludzkich. Nauczyciele Szkoły Podstawowej im. M. Kajki w Grabowie, ze względu na ich bezpośredni wpływ na kształtowanie postaw uczniów oraz współpracę z rodzicami, potrzebują wsparcia w tym zakresie. Wśród wymienianych przez nich potrzeb w zakresie kształtowania postaw antydyskryminacyjnych pojawiło się zapotrzebowanie na materiały dydaktyczne oraz scenariusze do prowadzenia zajęć z uczniami w tym zakresie.

3.2 Potrzeby uczniów ze Szkoły Podstawowej im. M. Kajki w Grabowie

W nawiązaniu do Założeń Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030, rozwijanie kompetencji kluczowych (zarówno podstawowych, jak i przekrojowych) jest niezbędne dla osiągnięcia sukcesu w społeczeństwie i na rynku pracy. W obliczu współczesnych zmian społeczno-gospodarczych oraz postępu technologicznego, konieczne jest posiadanie umiejętności adaptacji do nowych warunków oraz szybkiego przyswajania wiedzy z różnych dziedzin życia. Oprócz specjalistycznej wiedzy, równie ważne jest rozwijanie umiejętności przyszłości, które są kluczowe dla samorealizacji, rozwoju osobistego, integracji społecznej i satysfakcjonującego życia. Dlatego tak istotne jest, aby umiejętności podstawowe i przekrojowe były rozwijane od najmłodszych lat, zwłaszcza poprzez system edukacji szkolnej.

W oparciu o dane uzyskane z przeprowadzonej diagnozy można wnioskować, że uczniowie Szkoły Podstawowej im. M. Kajki w Grabowie potrzebują rozwijania umiejętności podstawowych w zakresie rozumienia i tworzenia informacji oraz w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii. Jednocześnie spośród umiejętności przekrojowych ważne dla dzieci i młodzieży ze Szkoły Podstawowej im. M. Kajki w Grabowie jest rozwijanie umiejętności:

- osobistych, społecznych i w zakresie uczenia się
- w zakresie myślenia krytycznego i kompleksowego rozwiązywania problemów
- związanych z kreatywnością i innowacyjnością.

Przeprowadzona diagnoza pozwoliła na określenie potrzeb uczniów w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych (umiejętności podstawowych, przekrojowych w szkole). Zgodnie z jej wynikami dzieci i młodzież ze Szkoły Podstawowej im. M. Kajki w Grabowie potrzebują:

- poprawy współpracy w grupie

- zwiększenia zaangażowania uczniów w proces edukacji
- zwiększenia poziomu koncentracji w klasie
- rozwijania umiejętności posługiwania się metodami eksperymentalnymi
- rozwijania wśród uczniów umiejętności wyznaczania celów
- kształtowania kompetencji obywatelskich, społecznych, interpersonalnych.

Ponadto uczniowie Szkoły Podstawowej im. M. Kajki w Grabowie potrzebują realizacji działań mających na celu przeciwdziałanie dyskryminacji w środowisku szkolnym poprzez udział w warsztatach mających na celu budowanie postawy otwartości i przeciwdziałania dyskryminacji.

4. Sytuacja problemowa w Szkole Podstawowej im. M. Kajki w Grabowie

Dokładne zidentyfikowanie problemów szkoły pozwala na dostosowanie odpowiednich form rozwojowych, które odpowiadają na konkretne potrzeby uczniów i nauczycieli. Na podstawie przeprowadzonej diagnozy w Szkole Podstawowej im. M. Kajki w Grabowie zidentyfikowano następujące obszary wymagające wsparcia, mające wpływ na jakość kształcenia oraz funkcjonowanie szkoły, uczniów i nauczycieli:

- niewystarczająca ilość zajęć pozalekcyjnych stwarzających możliwość kształtowania u uczniów w sposób praktyczny kompetencji kluczowych (umiejętności podstawowych i przekrojowych)
- niewystarczająca oferta w postaci zajęć dodatkowych dla uczniów, które rozwijałyby ich pasje, zainteresowania w kontekście indywidualnych potrzeb
- niewystarczająca ilość zajęć dodatkowych dla uczniów posiadających specjalne potrzeby edukacyjne i rozwojowe
- niewystarczające wsparcie uczniów w zakresie edukacji ekologicznej, mającej na celu m.in. potrzebę ochrony przyrody i równowagi ekologicznej oraz finansowej
- niedostateczny rozwój nauczycieli w zakresie aktywnych metod nauczania, obejmujących pracę w grupach, umiejętności wspierania rozwoju uczniów, pobudzania ich pasji i zainteresowań oraz odkrywania ich talentów
- niewystarczające przygotowanie nauczycieli do pracy z uczniami o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych
- konieczność przeciwdziałania przejawom dyskryminacji w środowisku szkolnym poprzez działania uświadamiające, skierowane do uczniów i nauczycieli
- konieczność przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu wśród nauczycieli

4.1 Zapotrzebowanie na wsparcie wynikające z sytuacji problemowej Szkoły Podstawowej im. M. Kajki w Grabowie i zdiagnozowanych potrzeb uczniów i nauczycieli

Diagnoza potrzeb szkoły wskazuje na konieczność zaplanowania działań wspierających zarówno dla uczniów jak i nauczycieli. Wsparcie powinno mieć charakter aktywizujący, pobudzający do podejmowania inicjatyw i rozwoju sprawczości wśród dzieci i młodzieży i jednocześnie mający na celu równy dostęp do dobrej jakościowo edukacji. Osiągnięcie tak złożonych efektów, wymaga wieloaspektowego działania i katalogu różnorodnych form wsparcia dobranych do pojawiających się potrzeb uczniów i nauczycieli.

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy dostrzeżono konieczność rozwijania u uczniów umiejętności podstawowych i przekrojowych (np. pracy grupowej, umiejętności osobistych, społecznych, w zakresie uczenia się, nauk przyrodniczych) w praktycznym działaniu, a także przygotowania nauczycieli do pracy z wykorzystaniem aktywnych metod kształcenia i pracy z uczniami w oparciu o proces grupowy, z jednoczesnym odkrywaniem potencjałów dzieci i młodzieży oraz rozwijaniem ich pasji oraz zainteresowań.

Stworzenie warunków uczniom do nauki z wykorzystaniem metody eksperymentu stanowi jeden z obszarów zalecanych do rozwoju szkoły. W wyniku diagnozy dostrzeżono potrzebę przygotowania nauczycieli do pracy z uczniami, gdzie wykorzystywane będą interdyscyplinarne treści przedmiotowe z zakresu nauk przyrodniczych, a także aktywne włączenie uczniów w proces kształcenia z zastosowaniem niezbędnego sprzętu i materiałów dydaktycznych – praca metodą eksperymentu. Uczniowie potrzebują dostępu do zajęć, które umożliwią im rozwój myślenia problemowego, wnioskowania, a także aktywnego prowadzenia eksperymentów z zakresu nauk przyrodniczych z zastosowaniem niezbędnego sprzętu, który wzbogaci proces uczenia i pobudzi ich ciekawość poznawczą.

Wskazania diagnostyczne obejmują także konieczność rozwijania w szkole umiejętności osobistych, a także kompetencji społecznych, obywatelskich oraz przedsiębiorczości, kreatywności, a także pobudzania do rozwijania zainteresowań i pasji. Istotne jest, aby powyższe umiejętności pozwoliły na kształcenie uczniów aktywnymi metodami, z zastosowaniem projektów edukacyjnych i zachęcały jednocześnie dzieci i młodzież do aktywnego działania, a także podejmowania własnych inicjatyw.

Analiza zebranego materiału wskazuje na potrzebę rozwoju umiejętności osobistych, społecznych i w zakresie uczenia się, gdzie zwraca się uwagę m.in. na wspieranie dobrostanu fizycznego i emocjonalnego, utrzymanie zdrowia psychicznego i fizycznego, zarządzanie własnym uczeniem się,

a także wzmacnianie motywacji i indywidualnego podejście do uczniów, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi. Uczniowie potrzebują zajęć dodatkowych z zakresu rozwijania umiejętności osobistych. Z kolei nauczyciele wymagają przygotowania do pracy w ramach kształtowania kompetencji osobistych u uczniów z zastosowaniem metod generujących aktywną rolę ucznia i włączenia dzieci i młodzieży w proces przejęcia odpowiedzialności za własne efekty uczenia się oraz w zakresie wzmacniania motywacji i jej utrzymania.

Przeprowadzona diagnoza wskazuje jednocześnie na zasadność kierowania do uczniów szkoły wsparcia w zakresie kształtowania ekspresji kulturalnej, która umożliwi realizację i pobudzenie wśród dzieci i młodzieży motywacji do rozwoju różnorodnych zainteresowań. Uczniowie ze szkoły wymagają organizacji zajęć pozalekcyjnych, które pozwolą na kreatywne spędzanie czasu wolnego, ale przede wszystkim obcowanie z szeroko rozumianą kulturą, a także pobudzenia do poszukiwania i odkrywania własnych pasji i twórczego rozwoju, w tym z wykorzystaniem odpowiedniego sprzętu. Przyczyni się to do wzmacniania wrażliwości i twórczej ekspresji. Uczniowie potrzebują rozwijać własne potencjały i zasoby poprzez pielęgnowanie zainteresowań. Z analizy zgromadzonych danych wynika, że nauczyciele potrzebują dostępu do wiedzy i umiejętności z różnorodnych dziedzin, wykraczających poza realizowane w szkole, w celu prowadzenia zajęć dodatkowych dla uczniów, a także dostępu do materiałów dydaktycznych możliwych do wykorzystania podczas zajęć. Pobudzanie ekspresji kulturalnej wśród uczniów wymaga odpowiedniego przygotowania nauczycieli również poprzez stosowanie metod sprzyjającym kształtowaniu postaw kreatywności i innowacyjności. Przeprowadzona analiza potrzeb szkoły w zakresie rozwijania wśród dzieci i młodzieży pasji oraz zainteresowań wskazuje na potrzebę realizacji zajęć np. teatralnych, rękodzielniczych, a także zajęć sportowo-rekreacyjno-krajoznawczych. Wskazane działania powinny być rozszerzeniem bieżącej oferty działań edukacyjnych szkoły.

Ostatnim obszarem wyłaniającym się z przeprowadzonej diagnozy, który wymaga wsparcia zarówno u uczniów jak i u nauczycieli stanowią kompetencje społeczne i obywatelskie, a także kreatywność oraz przedsiębiorczość. W celu wzmocnienia wśród uczniów odpowiedzialności za podejmowane działania, niezbędne jest wzbudzenie w nich motywacji do twórczego działania poprzez wzmacnianie kompetencji społecznych, budowanie sprawczości i podejmowania inicjatyw. Uczniowie potrzebują organizacji zajęć rozwijających postawy aktywności i wychodzenia z inicjatywą, w tym podejmowania działań obywatelskich. Jednocześnie nauczyciele potrzebują rozwijania umiejętności prowadzenia procesu grupowego w ramach pracy z uczniami z wykorzystaniem inspirujących i angażujących metod (np. projektów edukacyjnych), a nie odtwórczych metod, które pozwolą wzmacniać postawy przedsiębiorcze i będą jednocześnie wyzwalać wśród uczniów potencjał i chęć do podejmowania aktywności obywatelskiej i inicjatyw edukacyjnych.

4.2 Bariery związane z udziałem w projekcie wśród uczniów i nauczycieli

Przeprowadzona diagnoza potrzeb Szkoły Podstawowej im. M. Kajki w Grabowie pozwoliła zidentyfikować potencjalne trudności, które mogą utrudniać udział uczniów i nauczycieli w projekcie. Znajomość tych konkretnych barier umożliwia opracowanie odpowiedniego wsparcia, które nie tylko odpowiada faktycznym potrzebom, ale także przeciwdziała trudnościom mogącym wpłynąć na realizację projektu. Dzięki temu możliwe będzie opracowanie skutecznych środków zaradczych, zapewniających płynne i efektywne wdrożenie projektu. Taka wiedza pozwala na precyzyjne dostosowanie działań do specyficznych wymagań i warunków panujących w szkole, co zwiększa szanse na sukces i trwałe efekty. Wśród głównych barier mających wpływ na udział nauczycieli ze Szkoły Podstawowej im. M. Kajki w Grabowie dostrzeżono:

- brak czasu na udział w szkoleniach spowodowany natłokiem obowiązków
- wypalenie zawodowe.

Z kolei wśród barier utrudniających udział w projekcie uczniów ze Szkoły Podstawowej im. M. Kajki w Grabowie zdiagnozowano:

- niechęć do udziału w zajęciach spowodowana brakiem czasu na „kolejne” dodatkowe zajęcia
- niską motywację wynikającą z niskiego poczucia wpływa na proces uczenia się.

Podsumowanie

Szkoła Podstawowa im. M. Kajki w Grabowie prezentuje środowisko o niewielkiej, ale zróżnicowanej społeczności, co sprzyja kameralnej atmosferze. W takiej placówce nauczyciele często pełnią wiele ról, co zwiększa ich zaangażowanie w różne aspekty życia szkolnego i umożliwia lepsze poznanie każdego ucznia. Ze względu na niewielki zespół pedagogiczny, komunikacja i współpraca między nauczycielami oraz uczniami jest bardziej bezpośrednia i efektywna. Szkoła stawia na indywidualne podejście do ucznia, co pozwala na lepsze dostosowanie metod nauczania do potrzeb i możliwości każdego z nich.

Przeprowadzona diagnoza potrzeb i problemów wśród nauczycieli i uczniów Szkoły Podstawowej im. M. Kajki w Grabowie umożliwia precyzyjne opracowanie programu działań mających na celu podniesienie jakości kształcenia, zwiększenie motywacji do pracy oraz chęci do nauki. Aby nauczanie było atrakcyjne i nowoczesne, co z kolei zwiększy zapał i zaangażowanie uczniów oraz poprawi ich zdolności do działania, niezbędne jest podniesienie poziomu motywacji nauczycieli oraz zapewnienie im dostępu do nowoczesnych form doskonalenia zawodowego.

Wśród potrzeb uczniów wynikających z przeprowadzonej diagnozy pojawiają się te związane z rozwijaniem umiejętności podstawowych w zakresie rozumienia i tworzenia informacji, a także w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii. Realizacja tych potrzeb niezbędna jest, aby móc sprostać wymaganiom współczesnego świata i przygotować się do przyszłych wyzwań. Ważne jest, aby uczniowie umieli oceniać wiarygodność informacji, dokonywać świadomych decyzji na podstawie zebranych danych. Uczniowie powinni być zaznajamiani z nowoczesnymi technologiami, możliwościami wykorzystywania komputerów w pracy, oprogramowania oraz narzędzi do programowania. Ważne jest także zrozumienie wpływu technologii na społeczeństwo i środowisko. Wiedza z zakresu inżynierii pozwala uczniom na rozwiązywanie problemów technicznych oraz zrozumienie procesów produkcyjnych. Nieoceniona jest również umiejętność pracy zespołowej i projektowej w kontekście inżynieryjnym.

Dlatego też rekomenduje się dla uczniów zajęcia o charakterze praktycznym, typu projekty i eksperymenty, które pozwalają uczniom na praktyczne zastosowanie zdobytej wiedzy. Zaleca się również interdyscyplinarne podejście do zajęć dodatkowych dla uczniów. Łączenie różnych dziedzin nauki, sprawia, że uczniowie mogą zrozumieć, jak różne obszary wiedzy się ze sobą przenikają i współdziałają. Umożliwienie uczniom korzystania z najnowszych technologii i zasobów edukacyjnych, które ułatwiają naukę i rozwijają zainteresowania sprawi, że znikną bariery związane z niską motywacją do zajęć pozalekcyjnych. Dzięki rozwijaniu tych umiejętności, uczniowie będą lepiej przygotowani do

przyszłych wyzwań edukacyjnych i zawodowych, a także zdolni do aktywnego uczestnictwa w dynamicznie zmieniającym się świecie.

Podsumowując powyższe wnioski z diagnozy rekomenduje się dla uczniów warsztaty z kształtowania kompetencji kluczowych (umiejętności podstawowych i przekrojowych) w szczególności w zakresie umiejętności uczenia się, pracy zespołowej z wykorzystaniem metody eksperymentu i wykorzystywania narzędzi krytycznego myślenia z elementami edukacji włączającej, a także warsztaty z kształtowania kompetencji obywatelskich, interpersonalnych, społecznych.

Kluczowe obszary, wyłonione z analizy potrzeb Szkoły Podstawowej Im. M. Kajki w Grabowie, obejmują rozwój oferty edukacyjnej poprzez wprowadzenie zajęć pozalekcyjnych z elementami edukacji włączającej m.in. w zakresie pracy metodą eksperymentu, a także zapewnienie niezbędnego sprzętu i materiałów do ich realizacji. Ponadto, istotne jest wsparcie nauczycieli w zdobywaniu wiedzy i umiejętności efektywnego stosowania aktywnych metod pracy oraz wykorzystania sztucznej inteligencji w procesie dydaktycznym.

Nauczyciele potrzebują rozwijania umiejętności w zakresie gotowości do wdrażania zmian i edukacji ustawicznej, co jest niezbędne w dynamicznie zmieniającym się środowisku edukacyjnym. Aby skutecznie sprostać wymaganiom współczesnej edukacji i wspierać rozwój uczniów, nauczyciele muszą być otwarci na nowe metody nauczania, technologie oraz podejścia pedagogiczne. Jednocześnie muszą być w stanie szybko i efektywnie dostosowywać swoje metody nauczania do zmieniających się potrzeb i warunków organizacyjnych w szkole związanych ze zmieniającym się światem. Ważne jest, aby nauczyciele byli gotowi eksperymentować z nowymi narzędziami i metodami, wprowadzać innowacje w swojej pracy i dzielić się doświadczeniami z innymi pedagogami.

Zatem rekomenduje się udział nauczycieli w warsztatach i szkoleniach, które będą rozwijać umiejętności zarządzania zmianami, aby skutecznie wprowadzać nowe inicjatywy w szkole i wspierać uczniów w procesie adaptacji do tych zmian. Zaleca się udział nauczycieli w szkoleniach, warsztatach, które pozwolą im na rozwój i aktualizowanie swojej wiedzy i umiejętności w odpowiedzi na najnowsze osiągnięcia w dziedzinie edukacji, w tym w różnych obszarach pobudzających rozwój zainteresowań i pasji wśród uczniów.

Rozwijanie tych umiejętności nie tylko zwiększa efektywność pracy nauczycieli, ale także pozytywnie wpływa na jakość edukacji, motywację uczniów i ich osiągnięcia. Długofalowe inwestowanie w rozwój zawodowy nauczycieli przyczynia się do stworzenia dynamicznego i inspirującego środowiska edukacyjnego, które sprzyja ciągłemu doskonaleniu i innowacji.

Podsumowując wyniki diagnozy rekomenduje się dla nauczycieli warsztaty z kształtowania kompetencji kluczowych (umiejętności podstawowych, przekrojowych) wśród uczniów w szczególności umiejętności uczenia się, prowadzenie zajęć pozalekcyjnych z uczniami w tym zakresie, a także prowadzenie zajęć pozalekcyjnych z uczniami z wykorzystaniem metody eksperymentu i wykorzystania narzędzi krytycznego myślenia.

Rekomenduje się doskonalenie kompetencji nauczycieli z uwzględnieniem możliwości doświadczania zdobytej wiedzy w praktycznym działaniu, co zwiększy ich wartość i motywację do udziału, a także poprzez zdobycie praktycznych umiejętności pozwoli dostrzec skuteczność wdrażanych metod pracy, co może przeciwdziałać wypaleniu zawodowemu, z jakim spotykają się nauczyciele w szkol

Diagnoza potrzeb uczniów i nauczycieli w Szkole Podstawowej im. M. Kajki w Grabowie pozwoli na opracowanie odpowiednich form wsparcia. Rozwijanie praktycznych umiejętności przyszłości wśród uczniów oraz zachęcanie ich do podejmowania inicjatyw zwiększy ich poczucie sprawczości i wpływu na sytuację. Wyposażenie nauczycieli w kompetencje związane z aktywną pracą z grupą oraz inspirowaniem uczniów do odkrywania pasji i zainteresowań z pewnością wpłynie na podniesienie jakości kształcenia w szkole.

Dyrektor Szkoły Podstawowej
im. Michała Kajki w Grabowie
12.09.2024
mgr Irena Łobacz

Diagnozę zatwierdzono - data i podpis Dyrektora szkoły

BURMISTRZ GOŁDAPI
13.09.2024
Konrad Kazaniecki

Diagnozę zatwierdzono - data i podpis przedstawiciela Organu prowadzącego

